

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Krajčoviča a sudcov JUDr. Libora Duľu a JUDr. Petra Paludu na verejnom zasadnutí dňa 11. júna 2015 v Bratislave v trestnej veci proti obvinenej **D. K.** pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona o sťažnosti prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti uzneseniu sudcu pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 5. júna 2015, sp. zn. 1Tp 10/2015, takto

r o z h o d o l :

Podľa § 193 ods. 1 písm. c/ Tr. por. sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa **z a m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e

Sudca pre prípravné konanie Špecializovaného trestného súdu, pracovisko Banská Bystrica (ďalej len ŠTS), uznesením zo dňa 5. júna 2015, sp. zn. 1 Tp 10/2015, podľa § 72 ods. 3 Trestného poriadku nevyhovел návrhu prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sp. zn. VII/2 Gv 104/15/1000-8 zo dňa 4. júna 2015 a nevzal do väzby obvinenú D. K., ktorú prepustil zo zadržania na slobodu.

Uznesenie odôvodnil tým, že orgány prípravného konania zabezpečili v potrebnom rozsahu dôkazy, ktoré potvrdzujú samotnú dôvodnosť trestného stíhania obvinenej, avšak, čo sa týka dôvodov väzby u obvinenej, sudca pre prípravné konanie po vyhodnotení všetkých zistených skutočností dospel k záveru, že niet v prejednávanej veci, ani v návrhu prokurátora, a najmä v už spomenutom vyšetrovanom spise takých skutočností, ktoré by potvrdzovali aspoň obavu z možnosti, že obvinená bude alebo by mohla konať kolúznym spôsobom.

Proti tomuto uzneseniu podal do zápisnice o výsluchu obvinenej dňa 5. júna 2015 sťažnosť prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky, ktorú však do začiatku verejného zasadnutia neodôvodnil. Na podporu návrhu na vzatie do väzby obvinenej D. K. však predložil listiny a uznesenia o vznesení obvinenia a vzatí do väzby obvinenej A. M., z ktorých však vyplynulo len tvrdenie obvinenej A. M., že s prerokúvanou trestnou vecou nemá nič spoločné, je len kamarátkou obvinenej D. K., ktorú vozila na aute z dôvodu, že mala o ňu strach, pretože často bola pod vplyvom alkoholu. Osoby uvádzané v návrhu prokurátora na jej vzatie do väzby nepozná.

Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len najvyšší súd) rozhodujúc o podanej sťažnosti podľa § 192 ods. 1 Tr. por. preskúmal správnosť výrokov napadnutého uznesenia, ako aj konanie predchádzajúce týmto výrokom a vychádzajúc z doposiaľ vykonaného dokazovania dospel k týmto záverom:

Obvinená D. K. je trestne stíhaná pre prečin nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona, ktorého sa mala dopustiť na tom skutkovom základe, že

v presne nezistenom období, od novembra 2014 do dňa 2. júna 2015, na doposiaľ presne neustálených miestach, prevažne v Košiciach a Bratislave, a na ďalšom doposiaľ nezistenom mieste vo Viedni, Spolková republika Rakúsko, na osobných stretnutiach, potom čo sa dozvedela o prebiehajúcich trestných konaniach v pôsobnosti Policajného zboru a ďalších doposiaľ nezistených konaniach vedených na Finančnej správe Slovenskej republiky, týkajúcich sa právnickej osoby B.. a.s., so sídlom H., B., IČO: X. (ďalej len „B.“), sa rozhodla uvedenú skutočnosť využiť vo svoj prospech, pričom dňa 17. apríla 2015, v Bratislave, v Hoteli M., na osobnom stretnutí, vyžiadala od Ing. P. M., člena predstavenstva B., finančnú hotovosť vo výške 3.000.000,- € ako úplatok za to, že bude svojím vplyvom pôsobiť na výkon právomoci doposiaľ presne nezisteného orgánu činného v trestnom konaní a doposiaľ presne nezisteného pracovníka Finančnej správy Slovenskej republiky, aby bolo zmarené dosiahnutie účelu trestných a správnych konaní týkajúcich sa právnickej osoby B., pričom svoju požiadavku v období od dňa 17. mája 2015 do dňa 2. júna 2015, na ďalších najmenej štyroch osobných stretnutiach s Ing. P. M., uskutočnených na Letisku Košice, zopakovala a potvrdila.

Podľa § 71 ods. 1 Trestného poriadku môže byť obvinený vzatý do väzby len vtedy, ak doteraz zistené skutočnosti nasvedčujú tomu, že skutok, pre ktorý bolo začaté trestné stíhanie bol spáchaný, má znaky trestného činu, sú dôvody na podozrenie, že tento skutok

spáchal obvinený a z jeho konania alebo z ďalších konkrétnych skutočností vyplýva dôvodná obava, že

- a) ujde, alebo sa bude skrývať, aby sa tak vyhol trestnému stíhaniu alebo trestu, najmä ak nemožno jeho totožnosť ihneď zistiť, ak nemá stále bydlisko alebo ak mu hrozí vysoký trest,
- b) bude pôsobiť na svedkov, znalcov, spoluobvinených alebo inak mať objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie, alebo
- c) bude pokračovať v trestnej činnosti, dokoná trestný čin, o ktorý sa pokúsil, alebo vykoná trestný čin, ktorý pripravoval, alebo ktorým hrozil.

Podľa článku 17 ods. 2 prvej vety Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len ústavy) nikoho nemožno stíhať ani pozbaviť slobody inak, ako z dôvodov a spôsobom, ktorý ustanoví zákon.

Podľa článku 17 ods. 5 ústavy do väzby možno vziať iba z dôvodov a na čas ustanovený zákonom a na základe rozhodnutia súdu.

Podľa článku 5 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len dohovor) každý má právo na slobodu a osobnú bezpečnosť. Nikoho nemožno pozbaviť slobody okrem nasledujúcich prípadov, pokiaľ sa tak stane na základe postupu stanoveného zákonom:

- a) zákonné pozbavenie slobody osoby po odsúdení príslušným súdom,
- b) zákonné zatknutie alebo pozbavenie slobody z dôvodu nesplnenia rozhodnutia vydaného súdom v súlade so zákonom alebo s cieľom zabezpečiť splnenie povinnosti stanovenej zákonom,
- c) zákonné zatknutie, alebo pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán pre dôvodné podozrenie zo spáchania trestného činu, alebo ak je to dôvodne považované za potrebné za účelom zabránenia spáchaniu trestného činu alebo úteku po jeho spáchaní,
- d) pozbavenie slobody maloletého na základe zákonného rozhodnutia za účelom výchovného dohľadu alebo jeho zákonné pozbavenie slobody za účelom predvedenia pred príslušný súdny orgán,
- e) zákonné pozbavenie slobody osôb, aby sa zabránilo šíreniu nakažlivej choroby, alebo duševne chorých osôb, alkoholikov, narkomanov alebo tulákov.

f) zákonné zatknutie alebo iné pozbavenie slobody osoby, aby sa zabránilo jej nepovolenému vstupu na územie štátu, alebo osoby, proti ktorej sa vedie konanie o vypovedaní alebo vydaní.

Každé pozbavenie slobody musí byť zákonné, t.j. musí byť vykonané v súlade s konaním ustanoveným zákonom a okrem toho každé opatrenie, ktorým je jednotlivец pozbavený slobody, musí byť zlučiteľné s účelom článku 17 ústavy, ktorým je ochrana jednotlivca proti svojvôli (tiež I. ÚS 165/02, ale aj II. ÚS 55/98, I.ÚS 177/03, III. ÚS 7/00, I.ÚS 115/07).

Z vyšetrovacieho spisu a v ňom obsiahnutých doposiaľ zadovážených dôkazov vyplynulo, že obvinená D. K. je dôvodne trestne stíhaná. Z jej výpovede a výpovede svedka Ing. P. M. vyplynulo, že žiadala 3.000.000,- € za to, že sprostredkovane cez ďalšie osoby stojace za A. M., ktoré nepoznala a neprichádzala s nimi do styku (kontaktovala sa podľa vlastného vyjadrenia len s A. M.), ovplyvní prebiehajúce daňové a trestné konania týkajúce sa právnickej osoby B.. a.s., so sídlom H., B., IČO: X.X., v prospech tejto spoločnosti.

Vzhľadom na to, že pri rozhodovaní o väzbe, ako správne uviedol sudca pre prípravné konanie, sa nerozhoduje o vine alebo nevine obvinenej tak, ako tomu je pri dokazovaní na hlavnom pojednávaní, nie je nevyhnutné, aby vina obvinenej bola z doposiaľ zadovážených dôkazov jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností preukázaná. Navyše sudca pre prípravné konanie nemohol, rovnako ako senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, zadovážené dôkazy podrobiť kontradiktórnemu procesu skúmania tak, ako je to pri vykonávaní dôkazov na hlavnom pojednávaní, teda nemohol odstraňovať prípadné rozdiely, či rozpory vo výpovediach svedkov a nemohol tieto osoby žiadať o odstránenie rozporov v ich výpovediach. Aj preto bolo celkom predčasné hodnotiť dôkazy ako definitívne zistený skutkový stav veci. V tomto štádiu konania, pri rozhodovaní o vzatí, či nevzatí obvinenej do väzby je však povinnosťou súdu doposiaľ zadovážené dôkazy hodnotiť z toho pohľadu, či skutočne obsahujú také závažné skutočnosti, ktoré v rovine rozumnej istoty podporujú záver o dôvodnosti trestného stíhania alebo obsahujú skutočnosti, ktoré dôvodnosť trestného stíhania proti konkrétnej osobe nepotvrdzujú alebo priamo vylučujú.

V prerokúvanom prípade tomu tak je, pretože okrem výpovede oznamovateľa a teraz svedka Ing. P. M., ktorý bol požiadaný o poskytnutie úplatku sa obvinená D. K. aj sama

priznala k spáchaniu skutku, ktorého sa mala dopustiť a ktorý napĺňa v tomto štádiu konania zákonné znaky skutkovej podstaty prečinu nepriamej korupcie podľa § 336 ods. 1 Trestného zákona.

Rozhodnutie o väzbe ako rozhodovanie o závažnom zásahu do osobnej slobody obvineného nie je rozhodovaním o vine či nevine. Väzba je len zabezpečovací inštitút, nemá mať sankčnú povahu, nemá ani výchovné poslanie, a preto, ak je možné účel väzby dosiahnuť iným zákonným inštitútom procesného práva, je potrebné ho aplikovať. Inak povedané, väzobné stíhanie vo veci je v podstate výnimkou a možno k nemu pristúpiť len v odôvodnených prípadoch.

Z vyšetrovacieho spisu a z výpovedí obvinenej a svedka Ing. P. M. a zadovážených prepisov ich vzájomných rozhovorov nevyplývala žiadna skutočnosť svedčiaca o tom, že by obvinená, čo i len mala možnosť ovplyvniť nejakú osobu, ktorá bola účastníčkou páchania trestnej činnosti, o ktorej obvinená vypovedala. Zo spisu vyplýva a vzhľadom na uvedené (o možnosti skúmania a hodnotenia dôkazov v tomto štádiu konania) niet dôvodu tvrdeniam svedka a obvinenej neveriť, že obvinená bola sprostredkovateľkou A. M., ktorú sa doposiaľ nepodarilo pre účely trestného konania ani vypočuť, nekontaktovala sa priamo s osobami, ktoré mohli ovplyvniť výsledok daňového konania a trestného konania v prospech B., a.s. Ani z prokurátorom predložených listín (v konaní o sťažnosti) nevyplývali skutočnosti, ktoré by takýto záver, po vzatí do väzby obvinenej A. M., zmeniť.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si z tohto dôvodu osvojil logický záver sudcu pre prípravné konanie o tom, že v danom štádiu konania a podľa doposiaľ dostupných dôkazov nebolo preukázané, aby obvinená mala možnosť ovplyvňovať priebeh vyšetrovania, čiže dôvod väzby podľa § 71 ods. 1 písm. b) Trestného poriadku. Doposiaľ bolo preukázané iba to, že jedinou osobou, ktorá bola reálne ovplyvňovaná čo má robiť bola, obvinená D. K. a mala ju ovplyvňovať - ukladať jej úlohy - A. M.. Tá už bola neprávoplatne vzatá do väzby.

Vzhľadom na to, že ničím nebola preukázaná možnosť obvinenej D. K. ovplyvňovať svedkov, znalcov či spoluobvinených a tým máriť objasňovanie skutočností závažných pre trestné stíhanie najvyšší súd sťažnosť prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky ako nedôvodnú zamietol.

P o u č e n i e : Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.

V Bratislave 11. júna 2015

JUDr. Peter K r a j č o v i č , v. r.
predseda senátu

Vypracoval: JUDr. Peter Paluda

Za správnosť vyhotovenia: Mgr. Libuša Jánošíková